

Κυριακή

11:21

Ο ήχος είχε μουδιάσει στ' αυτιά μου, μετατρέποντας τα πάντα σ' ένα επίμονο τερέτισμα. Μονάχα οι κοφτές ανάσες που τρύπωναν μηχανικά στο λαιμό μου κι οι βίαιοι παλμοί της καρδιάς μου έσπαγαν την παράλογη σιωπή που είχε καλύψει τα πάντα γύρω μου. Τις κόρνες των αυτοκινήτων που προσπερνούσα. Τις βρισιές των αγανακτισμένων περαστικών που παραλίγο να πατήσω περνώντας με κόκκινο τις διαβάσεις. Την εύσωμη σχολική τροχονόμο με το φλούο κίτρινο γιλέκο που αναγκάστηκε να πηδήξει στην άκρη για να με αποφύγει.

Ήξερα πόσο λάθος ήταν όλο αυτό. Αντιλαμβανόμουν τις συνέπειες αν οι κάμερες ταχύτητας κατέγραφαν την πινακίδα μου. Αν κάποιο απ' τα περιπολικά που ήταν στρατηγικά σταθμευμένα κατά μήκος της Εθνικής, ελέγχοντας την κυκλοφορία στο δρόμο, επιχειρούσε να με σταματήσει για να μου κόψει κλήση. Αν, όταν αγνοούσα το σήμα των μπάτσων στο εσωτερικό του, όταν δε σταματούσα –γιατί δεν υπήρχε περίπτωση να σταματήσω– με έπαιρνε στο κατόπι. Εκείνη την ώρα όμως δεν μπορούσα να αγχωθώ για τίποτε απ' αυτά. Όχι πραγματικά. Έτσι, όλες αυτές οι σκέψεις, τα πιθανά σενάρια καταστροφής, παρέμεναν ανυπάκουα στο πίσω μέρος του μυαλού μου.

Ανυπάκουα. Αν είχα καταφέρει να επικεντρωθώ σε κάποιο απ' αυτά τα επουσιώδη άγχη, ίσως και να είχα καταφέρει να καταπραΰνω τον πανικό μου. Τον πραγματικό μου πανικό. Αυτό δεν πρέπει να κάνεις πάντοτε όταν έχεις ένα μεγάλο άγχος; Ένα άγχος που σχετίζεται με κάτι πέρα απ' τη δύναμή σου, γενικά ή τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή; Να σκεφτείς κάτι πιο ασήμαντο, κάτι διαχειρίσιμο και να επικεντρωθείς σ' αυτό; Αυτό συμβούλευα πάντοτε

τους μαθητές μου να κάνουν ενόψει κάποιου διαγωνίσματος. Να αγχωθούν, παραδείγματος χάρη, μήπως σπάσει το στίλο τους την ώρα του διαγωνίσματος, κάτι πρακτικά απίθανο να συμβεί, για να ξεχάσουν την απαιτητικότητα των θεμάτων. Δεν εφαπτόταν, λοιπόν, κι εδώ αυτή η χρήσιμη συμβουλή που είχα ξεσηκώσει από κάποιον μαθηματικό στο γυμνάσιο; Σ' αυτό το τεστ νεύρων; Σ' αυτόν το διαγωνισμό με αντίπαλο το χρόνο;

Έπρεπε να φτάσω. Να φτάσω εγκαίρως. Να την πάρω. Να την κρατήσω στα χέρια μου και να βεβαιωθώ πως ήταν καλά. Μετά δε θα την άφηνα ξανά απ' την αγκαλιά μου. Θα την έκλεινα μέσα της, θαρρείς κι αυτό θα ήταν αρκετό για να την προστατέψει απ' τον κόσμο ολόκληρο. Απ' όλη την κακία. Κι ύστερα... Τι θα έκανα ύστερα; Πού θα πηγαίναμε; Έπρεπε να φύγουμε όμως. Αυτό ήταν δεδομένο. Το είχε πει κι εκείνος.

Δεν είχε περάσει ούτε ένα τέταρτο, κι όμως για κάποιο λόγο αισθανόμουν λες κι είχε μεσολαβήσει μια ολάκακιρη ζωή απ' όταν άκουσα τη φωνή του τελευταία φορά. Απ' όταν εκείνος ο πυροβολισμός την έσβησε στον φρικαλέο απόηχό του, δίνοντας το αβάντι για τη θανατηφόρα χορωδία σφαιρών που ακολούθησε. Πριν πέσει η γραμμή. Πριν μείνω να φωνάζω το όνομά του στο νεκρό ακουστικό.

«Κωστή; Κωστή!»

Χολή σκαρφάλωνε βίαια τον οισοφάγο μου, πικρίζοντας το στόμα μου. Μάζεψα όσο σάλιο μού είχε περισσέψει και κατάπια με φόρα, μα η γεύση αρνήθηκε για ακόμη μια φορά να υποχωρήσει. Ανακατεύοντας το στομάχι μου. Κάνοντάς με να θέλω να... Προσπάθησα να επιβραδύνω το ρυθμό της αναπνοής μου. Να καταλαγιάσω την αναγούλα μου. Δεν υπήρχε χρόνος για τέτοια. Βαθιά εισπνοή. Κράτα την όσο μπορείς. Εκπνοή. Πάλι απ' την αρχή. Πόσες φορές; Όσες χρειαζόταν.

Έπρεπε να επαναφέρω την τάξη στο νου μου. Να σκεφτώ λογικά. Να σκεφτώ. Βαθιά εισπνοή. Κράτα την όσο μπορείς. Εκπνοή. Πάσχιζα να επιτρέψω στη φωνή του νου μου να επικρατήσει σ' εκείνη του άντρα μου. Του νεκρού άντρα μου. Όχι. Δεν έπρεπε να σκέφτομαι εκείνη την πιθανότητα. Του άντρα μου. Σκέτο. Πώς μπο-

ρούσα όμως να είμαι σίγουρη; Πώς; Δεν ήμουν σίγουρη για τίποτα. Βαθιά εισπνοή. Ό,τι από τα δύο κι αν ίσχυε, δεν μπορούσα πια να κάνω τίποτε για κείνον. Ούτε να μάθω στα σίγουρα. Βαθιά εισπνοή. Ένα μπορούσα να κάνω. Ένα, που έπρεπε να το κάνω πάση θυσία. Εκπνοή.

«Όλα πήγαν σκατά. Με έχουν. Πάρε τη μικρή και τρέξτε. Τώρα!»

Μερικές στιγμές σιωπής είχαν ακολουθήσει. Ύστερα μια πόρτα αυτοκινήτου που άνοιξε. Ύστερα θόρυβος. Σειρήνες. Κραυγές.

Ο πυροβολισμός που ακολούθησε... Τον αισθάνθηκα στα σωθικά μου. Θαρρείς και το όπλο σημάδευε εμένα. Λες κι η σφαίρα διαπέρασε τη δική μου σάρκα και σφηνώθηκε κάπου ανάμεσα στη σπλήνα και στο στομάχι μου. Κι όμως ήταν μονάχα ένα προαίσθημα. Στεκόμουν ακόμη στην ουρά στο ζαχαροπλαστείο. Το σώμα μου ήταν ακόμη εκεί.

Πώς στο καλό δεν είχα καταλάβει ότι κάτι έτρεχε; Μα πώς μπορούσα; Όταν ξύπνησα εκείνο το πρωί, είχα βρει κολλημένο στην εξώπορτα ένα σημειώμά του. Με καλημέριζε και μου έλεγε πως είχε φύγει νωρίς για κάποιον προμηθευτή στην πρωτεύουσα. Πως δεν ήθελε να με ξυπνήσει απ' το χάραμα χωρίς λόγο και πως μου είχε φτιάξει γαλλικό που με περίμενε στην καφετιέρα. Είχα βρει την κίνησή του τόσο γλυκιά. Μου θύμιζε τις πρώτες μέρες μας στο καινούργιο σπίτι, καταχωνιασμένο κάπου στην καρδιά του ημιορεινού χωριού λίγο έξω απ' την Αθήνα. Πώς μπορούσα, λοιπόν, να μαντέψω όσα θα ακολουθούσαν; Πώς να περιμένω εκείνο το τηλεφώνημα, εκείνη τη στερνή συνομιλία;

Στερνή... Πόσο παρανοϊκό ακουγόταν εκείνο το επίθετο. Ακόμη κι η λέξη συνομιλία μου φαινόταν άστοχη. Γιατί δεν είχα προλάβει καν να απαντήσω. Δεν είχα προλάβει να ρωτήσω τι και πώς. Τι πήγε σκατά; Τι;

Ήμουν αφελής. Μέχρι κι εκείνη την ώρα πίστευα πως ο Κωστής είχε πράγματι κατέβει στην πρωτεύουσα για να συναντήσει τον προμηθευτή με τον οποίο τις τελευταίες εβδομάδες διαπραγματευόταν για να φέρει στο κατάστημα μια νέα σειρά ηλιακών θερμοσιφώνων. Ήξερα πόσο σημαντικό ήταν για κείνον. Για το μαγαζί μας. Σίγουρα θα αναζωογονούσε το εισόδημά μας, που είχε

συρρικνωθεί αφότου άνοιξαν εκείνες οι αλυσίδες με οικιακά είδη κι εργαλεία στο δαχτυλίδι Αμαρουσίου. Κι έτσι ο Κωστής έκανε οτιδήποτε του ζητούσε ο νέος αυτός προμηθευτής, κατέβαινε τακτικά στο εργοστάσιό του, όσο νωρίς κι αν του έκλεινε ραντεβού. Οπότε το σημείωμά του εκείνο το πρωί δε μου προκάλεσε καμία εντύπωση. Ακόμη και τότε αναζητούσα στις λιγοστές του φράσεις κάποια λογική εξήγηση για το τηλεφώνημά του. Γιατί αδυνατούσα να δεχτώ το προφανές. Δεν ήθελα να το δεχτώ. Ότι είχε αθετήσει την υπόσχεσή του. Ότι...

«Με έχουν».

Οι μπάτσοι. Αυτό ήταν το μόνο ξεκάθαρο. Τον είχαν πιάσει. Και για μια στιγμή σκέφτηκα πως ήμασταν ασφαλείς. Εγώ. Η κόρη μου. Δεν είχαν τα στοιχεία μας. Η τελευταία φωτογραφία μου που είχαν στα χέρια τους ήταν τουλάχιστον τεσσάρων ετών. Δεν ήξεραν καν πως είχα τη... Κι όμως, έστω κι αν ακόμη δεν έχω καταφέρει να το αιτιολογήσω ούτε στον ίδιο μου τον εαυτό, κάτι στον τόνο του Κωστή με είχε τρομοκρατήσει. Το τρέμουλο στη φωνή του όταν με πρόσταξε. Όταν κραύγασε εκείνη την εντολή.

«Πάρε τη μικρή και τρέξτε. Τώρα!»

Δεν τον είχα ξανακούσει τόσο φοβισμένο. Πάντα, ακόμη και τότε, σ' εκείνη τη στιγμή που εγώ είχα χάσει κάθε απομεινάρι λογικής, εκείνος είχε διατηρήσει την ψυχραιμία του. Είχε...

Πώς μπόρεσε; Πώς μπόρεσε να μου τα κρατήσει όλα κρυφά; Ποιος απ' τους παλιούς γνωστούς είχε επικοινωνήσει μαζί του; Ποια τρελή ιδέα είχε καρφώσει στο ανήσυχο μυαλό του; Τι...

Το ήξερα. Τον έβλεπα. Η αδράνεια τον σκότωνε. Η ήρεμη ζωή στο χωριό όπου είχαμε εγκατασταθεί τέσσερα χρόνια νωρίτερα με νέα ονόματα, νέες ταυτότητες και μοναδικό στόχο μια νέα ζωή. Μια φυσιολογική ζωή... Πράγματι, καμάρωνε πολύ το μαγαζάκι με οικιακά είδη που είχε ανοίξει στον κεντρικό δρόμο του Βαρνάβα, ακριβώς κάτω απ' το σπίτι μας. Είχε πάρει ένα άδειο, ετοιμόρροπο κτίσμα και το είχε μετατρέψει στο μικρό του καταφύγιο. Κι όμως τον έβλεπα. Όχι τόσο στις αρχές, που το μαγαζί ήταν γεμάτο πελάτες από το δικό μας αλλά και τα γύρω χωριά, μα ύστερα, όταν η κίνηση άρχισε να πέφτει. Όταν οι μεγάλες αλυ-

σίδες που άνοιξαν υποκαταστήματά τους στα περίχωρα της πρωτεύουσας άρχισαν ν' ανταγωνίζονται τις τιμές των προϊόντων μας. Όταν περνούσε ώρες καθισμένος πίσω απ' τον πάγκο του ταμείου, παρακολουθώντας μάτια βίντεο σχετικά με το ψάρεμα. Δεν είχε ψαρέψει ποτέ του.

Τον έβλεπα. Τον είχα δει πολλές φορές. Είχα παρατηρήσει την απραξία να ρυτιδώνει το πρόσωπό του. Τις αναμνήσεις των παλιών ένδοξων ημερών να σκιάζουν τα ανοιχτόχρωμα μάτια του. Ποτέ, φυσικά, δε μου είχε εξομολογηθεί κάτι. Κι όταν κάπου κάπου έβρισκα το κουράγιο και τον ρωτούσα, πάντοτε με το φόβο ότι θα πίστευε πως για ακόμη μια φορά είχα δεύτερες σκέψεις, ότι σκεφτόμουν να τον αφήσω, ποτέ δε μου εξομολογούνταν πώς πραγματικά αισθανόταν. Πάντοτε έλεγε πως θα έκανε το καλύτερο για την κόρη μας, ό,τι κι αν συνεπαγόταν αυτό. Άσχετα από το πώς αισθανόταν εκείνος. Άσχετα απ' το πόσο ποθούσε λίγη δράση. Απ' το πόσο αδύναμος ένιωθε βλέποντας κάθε βράδυ τις ειδήσεις και ξέροντας πως δεν μπορούσε πια να κάνει τίποτε για ν' αλλάξει τη ζοφερή πραγματικότητα των ταλαίπωρων ανθρώπων. Κι όμως επέμνε πως για χάρη της κόρης μας τα είχε αφήσει όλα στο παρελθόν. Τι είχε αλλάξει, λοιπόν, τότε; Τι τον είχε οδηγήσει πίσω στην...

«Τώρα!»

Άνοιξα το ραδιόφωνο και, στα πρόθυρα της παράνοιας, άρχισα να ψάχνω τους σταθμούς. Δεν μπορεί, κάπου θα έλεγε τι είχε συμβεί. Είχα ακούσει τους πυροβολισμούς. Τα μέσα δεν έχαναν ευκαιρία για κάτι τέτοια. Διψούσαν για δράση και αγωνία. Για αίμα, ακόμη περισσότερο. Όλα τους. Ειδικά όταν είχε να κάνει μ' εκείνον. Ήταν ανέκαθεν ο αγαπημένος τους. Το όνομά του και μόνο ήταν σίγουρο ότι θα ανέβαζε την ακροαματικότητα στα ύψη. Πού ήταν λοιπόν; Γιατί δεν έλεγε τίποτα πουθενά;

Το όνομά του. Αυτό έψαχνα. Αυτό δεν ήθελα με τίποτα ν' ακούσω. Εκτός κι αν...

Μια αμυδρή αχτίδα ελπίδας τρύπωσε στα άδυστα του νου μου. Εκτός κι αν δεν είχαν ακόμη το όνομά του. Εκτός κι αν δεν ήξεραν με ποιον είχαν να κάνουν. Άλλωστε, η εμφάνισή του ελάχιστα θύμιζε την αλλοτινή. Είχε αρκετά κιλά παραπάνω. Τα μαλλιά του

είχαν μακρύνει. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι είχε χάσει την πά-
λαι ποτέ γοητεία του. Για μένα όμως...

Βαθιά ανάσα. Αν δεν ήξεραν ποιον είχαν απέναντί τους, ίσως
να φαίνονταν απρόσεκτοι. Ίσως να έκαναν κάποιο λάθος κι εκεί-
νος να κατάφερνε να δραπετεύσει την τελευταία στιγμή όπως τό-
σες άλλες φορές.

«Με έχουν».

Η τρομαγμένη φωνή του επέστρεψε στο νου μου για να σβήσει
σαν βρεγμένο σφουγγάρι σε μαυροπίνακα κάθε αισιόδοξη σκέ-
ψη. Σχεδόν τόσο τρεμουλιαστή όσο τα δάχτυλά μου καθώς γύριζα
το κουμπί του δέκτη. Πρώτη φορά συνειδητοποιούσα πόσο πολύ
έτρεμα. Ως τότε το τιμόνι στο οποίο ήμουν γραπωμένη γερά μου
έδινε την ψευδή εντύπωση πως ήμουν ψύχραιμη. Πως είχα τον
έλεγχο. Τουλάχιστον εξωτερικά. Ως τότε... Πλέον γνώριζα πως
το κορμί μου συνόδευε το νου σ' αυτό το τρενάκι του τρόμου.

Εδώ και κάμποση ώρα είχα αφήσει πίσω μου την Εθνική Οδό
και κινούμουν στους ελίσσόμενους προαστιακούς δρόμους, συ-
νεχίζοντας να εκμεταλλεύομαι πλήρως όση ταχύτητα μου επέτρε-
πε το μικρό μου πολυμορφικό να αναπτύξω. Ποτέ δεν είχα προ-
λάβει να εκπληρώσω το σκοπό της επίσκεψής μου στην Κηφισιά,
αλλά πια είχε σχεδόν σβηστεί απ' το νου μου.

Οι ώρες που περίμενα τον Κωστή στο μαγαζί μέχρι να γυρί-
σει για να μπορέσω να φύγω. Το ραντεβού με το ζαχαροπλαστέιο,
σημειωμένο με κόκκινο στιλό στο ημερολόγιο στον πάγκο του τα-
μείου. Η απόφασή μου, όταν ο Κωστής δεν ήρθε, όταν η ώρα του
ραντεβού πλησίαζε κι εκείνος δεν απαντούσε στο κινητό του, να
κλείσω το μαγαζί και να φύγω. Έπρεπε να προλάβω το ζαχαρο-
πλαστέιο ανοιχτό. Αλλιώς η μικρή δε θα είχε την τούρτα με νε-
ραίδες που της είχαμε υποσχεθεί για τα γενέθλιά της την ερχόμενη
εβδομάδα. Ένα αγκομαχητό δραπέτευσε απ' τα χείλη μου. Πόσο
ασήμαντα έμοιαζαν τώρα όλα αυτά.

Έφτασα στους πρόποδες του Καπανδριτίου, μα κάτι με έκανε
να μην ακολουθήσω τη συνηθισμένη διαδρομή που θα με οδη-
γούσε μέσα απ' την κεντρική πλατεία του χωριού, αλλά να κινηθώ
γύρω του στο δρόμο μου για τον Βαρνάβα. Δεν μπορώ να θυμηθώ

με σιγουριά, μα ίσως ήταν η εντύπωση πως εκείνη την ώρα θα έβρισκα κίνηση στην πλατεία. Ίσως πάλι να ήταν κάποιο ένστικτο που με κατεύθυνε γύρω απ' το χωριό. Ίσως ήδη να ήξερα...